

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/156/2015
Identifikačné číslo spisu:	6015200104
Dátum vydania rozhodnutia:	03.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6015200104.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudkýň JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Petry Príbelskej PhD., v právnej veci navrhovateľky D. R., rod. I., bytom S.. XXXX/., F., proti odporcovi Centrum právnej pomoci, kancelária Žilina, Národná 34, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 12128/2014-KaZA zo dňa 14. januára 2015, konajúc o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24Sp/7/2015-42 zo dňa 14. mája 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24Sp/7/2015-42 zo dňa 14. mája 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) napadnutým rozsudkom potvrdil podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“) rozhodnutie odporcu napadnuté opravným prostriedkom a účastníkom konania nepriznal náhradu trov konania. Súd nezaviazal navrhovateľku zaplatiť súdny poplatok podľa § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, ktorej vznikla poplatková povinnosť, nakoľko podala opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu, s ktorým nebola úspešná, pretože súd navrhovateľke priznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 O.s.p.

Napadnutým rozhodnutím odporca nepriznal navrhovateľke nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) vo veci zastupovania navrhovateľky v konaní o novoobjavenom majetku vedenom pod č. 27D/85/2013-46, Dnot 98/2013.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca rozhodol vecne správne a v súlade so zákonom, keď vo veci

navrhovateľky, v ktorej žiadala o priznanie nároku na právnu pomoc, mal za to, že nie je vylúčená zrejme bezúspešnosť sporu, čím nespĺnila jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku v zmysle § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z., nakoľko nebola schopná označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, a teda existenciu ďalšieho majetku patriaceho neb. Y. X.. Záver o zrejmej bezúspešnosti vyvodil odporca z predložených listín, keď žiadateľka v žiadosti o prejednanie novoobjaveného majetku sama uviedla, že pôvodné dedičské konanie po poručiťke neb. Y. X. nebolo vedené. Zároveň v odvolaní proti uzneseniu, ktorým súd zastavil dedičské konanie č. 27D/85/2013 uviedla, že jej babka (Y. X.) zomrela nemajetná, lebo všetko podelila ešte za života medzi svoje tri žijúce deti.

II.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie v lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 250l ods. 2 O.s.p.). Uviedla, že sa domáha, aby jej Centrum právnej pomoci (ďalej len „Centrum“) priznalo právnu pomoc vo veci konania o novoobjavenom majetku po jej babke Y. X., rod. C., D. M..

Pani Y. X. je vedená v pozemnoknižných vložkách tak, že svoj majetok rozdelila svojim trom žijúcim deťom, pričom jedno (Z.) zomrelo. Navrhovateľka zistila, že podiely nie sú zhodné, a preto sa obrátila na Okresný súd v Žiline o prejednanie dedičstva po babke Y. X.. Vec bola pridelená notárke JUDr. Ehnovej. Súd ju vyzval, aby predložila notárke všetky pozemnoknižné vložky. Na katastri v Bytči, ale aj notárka JUDr. Ehnová jej oznámili, že babka zomrela ako nemajetná a dedičstvo sa neprejednávalo. Následne ju súd odkázal na Centrum právnej pomoci. Tu jej však odmietli právnu pomoc z dôvodu, že nebude mať úspech. S takýmto rozhodnutím nesúhlasila a žiadala Krajský súd v Banskej Bystrici, aby vo veci rozhodol. Ten však predmetné rozhodnutie Centra potvrdil. Priznanie právnej pomoci zdôvodňovala najmä tým, že nepozná paragrafy a postupy, ktoré by jej pomohli hájiť jej záujmy.

III.

Odporca využil svoje právo k odvolaniu navrhovateľky sa písomne vyjadriť. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Odvolanie navrhovateľky považuje za nedôvodné, nakoľko nepreukázala existenciu majetku vo vlastníctve neb. Y. X., pričom skutočnosť, že zomrela ako nemajetná potvrdila aj samotná navrhovateľka. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že ide o zjavnú bezúspešnosť sporu.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovení tretej hlavy druhej časti O.s.p. sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 6 ods. 1 zákona o bezplatnej právnej pomoci fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak:

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

Podľa § 8 zákona o bezplatnej právnej pomoci pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihladne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremŕčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Z predloženého spisového materiálu vrátane administratívneho spisu a podaní navrhovateľky nesporne vyplýva, že navrhovateľka sa domáhala priznania nároku na bezplatnú právnu pomoc vo veci novoobjaveného majetku v dodatočnom dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde v Žiline pod č. 27D/85/2013-46, Dnot 98/2013.

Pojem zrejmej bezúspešnosti v spore bol v našom právnom poriadku pôvodne obsiahnutý len v § 138 ods. 1 O.s.p. v súvislosti s posudzovaním žiadosti účastníka konania o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, keď O.s.p. pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov vylučuje zrejme bezúspešne uplatňovanie alebo bránenie práva. Občiansky súdny poriadok však konkrétne neupravuje, čo je potrebné pod týmto pojmom rozumieť. Zákon o bezplatnej právnej pomoci príkladmo uvádza, na čo je potrebné prihliadať pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu, keďže jednou z podmienok pre priznanie tohto nároku je, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Pri aplikácii § 138 O.s.p. všeobecné súdy judikovali, že o zrejmu bezúspešnosť sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené.

Po preskúmaní predložených spisových materiálov je zrejmé, že navrhovateľka nijakým spôsobom nepreukázala existenciu nového majetku vo vlastníctve nebohej Y..

Z predložených dokladov je zrejmé, že dňa 09.03.2013 podala žiadateľka na Okresnom súde v Žiline žiadosť o prejednanie novoobjaveného majetku po nebohej Y. X., ktorá zomrela 04.04.1956. Okresný súd v Žiline listom zo dňa 05.06.2013 oznámil žiadateľke, že musí požiadať o dodatočné dedičské konanie po každom nebohom zvlášť. Dedičské konanie po nebohej Y. sa vedie pod sp. zn. 27D/85/2013. Toto konanie bol uznesením Okresného súdu v Žiline zastavené, pričom žiadateľka podala dňa 02.12.2014 voči uzneseniu o zastavení konania odvolanie. Následne Centrum právnej pomoci, na ktoré sa žiadateľka obrátila, po preskúmaní veci vydalo rozhodnutie sp. zn. 12128/2014-KaZa, ktorým rozhodlo o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci.

Z vyjadrení a podaní, ktoré navrhovateľka spravila, je zrejmé, že nepreukázala nijakým spôsobom existenciu nového majetku po nebohej poručiteľke Y. X. a v skutočnosti sa domáha usporiadania sporných vlastníckych vzťahov k pozemkom, ktoré však súd nemôže riešiť v konaní o novoobjavenom majetku. Vzhľadom na skutočnosť, že žiadateľka neoznačila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (existenciu ďalšieho majetku) odporca správne uviedol, že sa jedná o zrejmu bezúspešnosť sporu.

S poukazom na vyššie uvedené možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie odporcu vychádzalo zo správne zisteného skutkového stavu a vo vzťahu k posudzovaným podmienkam na priznanie práva navrhovateľky na poskytnutie právneho pomoci bez finančnej účasti odporcu pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu postupoval v súlade s § 6 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci, s prihliadnutím na nesplnenie podmienok kladených zákonom.

Najvyšší súd vyhodnotil závery odporcu ako podložené a zákonné, preto je namieste skonštatovať vecnú a právnu správnosť výroku rozsudku prvostupňového súdu.

Preto najvyšší súd rozsudok krajského súdu potvrdil (§ 250a ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. a podľa § 219 ods. 1 O.s.p.).

Záverom najvyšší súd poznamenáva, že pokiaľ navrhovateľka požiada o začatie dedičského konania o novoobjavenom majetku po niektorom z ďalších poručiteľov, môže znova požiadať o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250l ods. 2 O.s.p. a podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľke ich náhradu pre neúspech v konaní nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.